

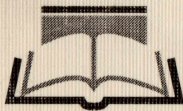
37.091.39(082)

С 91

Міністерство освіти і науки України
Криворізький державний педагогічний університет
Кафедра педагогіки і методики трудового навчання

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРАЦІ

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції

Кривий Ріг
2006

3. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. К.: КДНК-3 вид., 2001,- 608с.
4. Брагін В.Я. Главное – хорошо учить труда. / Школа и производство.-2002.- №4- С.8.
5. Волков Н.П. Педагогіка. - К.: Академія, 2001.- 576 с.
6. Бабіна Н.Ф. Дидактические игры для проверки знаний. /Школа и производство. - 2002.- №3,-С. 33-34.
7. Волощук І.С. Методи розвитку творчих здібностей учнів молодшого шкільного віку. /Рідна школа. - 1998.- №3, С. 29-38.

Емельова А.П.

*старший лаборант кафедри
педагогіки і методики трудового навчання
КДПУ*

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІНТЕРЕСУ В УЧНІВ ПТНЗ

В Держаній національній програмі "Освіта" (Україна XXI століття) визначенні завдання, які спрямовані на створення умов для здобуття громадянами робітничих професій. Головне завдання полягає в тому, щоб якості і властивості, які формуються в особистості під час професійного навчання і виховання, перетворилися в активну життєву позицію та професійну діяльність згідно з інтересами та покликанням.

Проблема формування інтересу до професійної діяльності в історії педагогічної думки та практиці роботи професійно-технічних навчальних закладів виявилася поступово під впливом потреб життя.

Вступаючи до профтехучилища, учні здебільшого мають поєхане уявлення про свою майбутню професію, не знають які вимоги вона висуває. Тож завдання педагогічного колективу створити такі умови, які б викликали в учнів інтерес до професії, допомогли відчути її соціальну значущість, виховали любов і гордість за свій майбутній фах.

В нашому дослідженні були виявленні умови, впровадження яких в навчально-виховному процесі ПТНЗ сприятимуть формуванню професійних інтересів. До таких ми віднесли: здійснення особистісно-орієнтованого підходу в навчальному процесі, мотивація учбової діяльності на занятті, високий рівень професійної майстерності викладача.

Проблема особистісно-орієнтованого навчання знайшла свою розробку в наукових дослідженнях І.Д.Беха, Є.В. Бондаревської, І.С.Якиманської, та ін.

Так, І.Д. Бех пріоритетом особистісно - орієнтованого навчання визнає людину «навколо якої ґрунтуються всі інші суспільні пріоритети» [1, с.14].

І.С.Якиманська розглядає процес учіння, як індивідуально значиму діяльність окремого учня, в якій реалізується його суб'єктивний досвід, тобто той, який здобувся дитиною самостійно поза навчальним процесом. Роль навчання полягає в тому, щоб виявити особливості цього досвіду, збагатити його науковим змістом, при необхідності перетворити, створити умови для розвитку індивідуальності учня, який на думку автора є дійовою фігурою усього освітнього процесу [4, с.7-9].

Є.В.Бондаревська зазначає, що основою особистісно орієнтованого навчання є визнання учня «активним учасником навчально-виховного процесу здатним здійснювати на нього суттєвий вплив, перебудовувати його у відповідності з потребами своєї особистості, інтересами саморозвитку [2,с. 8].

При особистісно-орієнтованому навчанні кожен учень залучається до процесу пошуку знань шляхом співпраці з викладачем, майстром виробничого навчання та іншими учнями. Забезпечує таку співпрацю діалоговий режим на заняттях, який спрямований на досягнення мети навчання.

Діалог може бути як зовнішнім (між педагогом і учнями), так і внутрішнім (самостійне мислення, обміркування учнем навчальної проблеми). Навчальний діалог в його зовнішній формі передбачає вирішення проблеми багатьма учасниками і потребує розв'язання

таких завдань, в яких закладена принципова можливість розгляду проблеми з різних точок зору. Внутрішній діалог, який відбувається на рівні одного учня стимульований на власний пошук істини. В таких умовах виникає бажання мислити, слухати, говорити.

Щоб виник діалог, педагог має виконати ряд вимог: вступати в контакт з учнями не як "особа", яка все знає, а як співрозмовник який хоче обмінятися своїми думками щодо вирішення проблеми, власним баченням шляхів її розв'язання; не тільки визнавати право учня на власний погляд на проблему, але і бути зацікавленим у цьому; істинність нових знань доводити не силою особистого чи іншого авторитету, а шляхом обґрунтованих міркувань; надавати можливість учням ознайомитися з різними поглядами щодо навчальної проблеми, показувати її розвиток і обґрунтувати правильний шлях її розв'язання; робити учнів активними співучасниками спільного наукового пошуку розв'язання проблем; шанобливо ставитися до учнів та особливо до їхніх думок, створювати атмосферу співробітництва, невимушеності; стимулювати учнів до самостійного пошуку відповідей до навчальної задачі.

Реалізація особистісно-орієнтованого навчання сприяє створенню такого навчального середовища, в якому майбутній фахівець має можливість найбільш повно проявити себе, стати суб'єктом процесу пізнання. Якщо учень став суб'єктом навчального процесу, то він здійснює самоорганізацію, самоуправління, самоконтроль.

Цілеспрямована, активна, свідома діяльність сприяє формуванню мотивації учіння, яка спонукає учня до знаходження оптимальних, творчих вирішень професійних завдань і, як результат сприяє професійному розвитку майбутнього фахівця.

В психолого-педагогічній літературі мотив визначається як внутрішнє спонукання до того чи іншого виду діяльності, яке пов'язане з задоволенням певної потреби.

Ряд дослідників акцентують увагу на особистісному підході при формуванні і постановці мотивів. Так Е. Ткаченко наголошує на тому, що "кожна людина сама чітко визначає, для чого їй потрібний певний рівень знань", і виходячи з цього, "мотивація навчання в учня, пере-

дусім, формується за потребами здобуття певної професії. Тобто особа має володіти такою сумою знань і умінь, які б дали змогу заявити про себе як про непоганого професіонала" [3, с.40].

Сучасні учні дуже розвинуті, жваві, багато знають і хочуть знати, тому чим більше їх цікавить предмет, тим більше буде бажання до пізнання, вищим – його рівень. Тому, важливим чинником формування професійного інтересу є учнів виступає особистість викладача, який організовує пізнавальну діяльність учнів, рівень його педагогічної майстерності. Викладач має бути особистістю з великої літери, яка може протистояти складнощам сьогодення і спроможна піднятися над ними. Завдяки цьому викладачу необхідно вдосконалювати процес викладення, щоб викликати та сформувати інтерес до професійного навчання. Викладач має не тільки створювати умови для засвоєння учнями знань, але й навчати прийомів їх застосування і пошуку. Тільки тоді можливий перехід від одного етапу розвитку до іншого.

Важливим, на наш погляд, у досягненні розвитку інтересів у учнів, є почуття любові викладача до своєї професії, до учнів, захоплення справою, вміння зацікавити. Ця захопленість створює емоційну обстановку, яка налаштовує учнів на певний емоційний тонус у навчально-пізнавальній діяльності і забезпечує розвиток пізнавальної активності.

Професійна компетентність, особистісні якості працівника (щирість, доброта, повага до вихованців, бажання допомогти їм оволодіти майбутньою професією) забезпечують формуванню характеру учнів, їх поглядів на життя, на світ, на своє місце у суспільстві. Таким чином, організація особистісно-орієнтованого навчання, забезпечення мотивації учбової діяльності учнів, високий рівень професійної майстерності викладача сприятимуть формуванню інтересу в учнів до професії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бех І.Д. Особистісно-зоорієнтоване виховання – стратегія розвитку сучасної освіти в Україні // Відкритий урок. -2001 - №20.- С.14-20.
2. Бондаревская Е.В. Гуманистическая парадигма личности – ори-

ентированного образования // Педагогика.- 1997.-№4. – С.32-35.

3. Ткаченко В. Вчитись - справжнє мистецтво // Освіта. Технікуми, Коледжі.- №1.-2001. - С.40-42.

4. Якиманська І.С. Розробка технологій особистісно орієнтованого навчання //Питання психології. – 1995. – № 2. – С.31-54.

Добровольська Л.

студент ІПФ КДПУ

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ УЧНІВ ПТНЗ З ВИКОРИСТАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ

Основною метою професійної освіти є створення умов для розвитку і самореалізації кожної особистості, виховання громадян, які здатні навчатися упродовж всього життя. В той самий час вивчення та аналіз практики роботи професійно-технічних навчальних закладів свідчать про те, що ними не забезпечується на високому рівні відповідність рівня підготовки випускників соціальним запитам суспільства. Особливості актуальності набуває проблема самостійної роботи, тому що як відомо, лише знання здобуті самотужки краще засвоюються і стають важливими для особистості.

На теоретичному та методологічному рівнях проблему організації самостійної роботи учнів у процесі оволодіння знаннями розглядає ряд науковців: В.К.Буряк; О.М.Коваленко; Н.П.Корогод; В.М.Рогінський; О.Г.Тимченко та інші.

Ці дослідження переконливо довели, що самостійна робота учнів дозволяє успішно вирішувати такі задачі: а) формувати свідомість і зміцнювати знання; б) удосконалювати вміння і навички, визначені